

Az ELTE Politikatudományi Doktori Iskola beszámolója a 2024. évi működésről

1.1. A doktori iskola humánerőforrása

1.1.1. A doktori iskola vezetése (DI-vezető, DIT, adminisztráció)

A doktori iskola vezetője 2016. március 3-tól 2024. február 25-ig dr. Szabó Máté DSc. egyetemi tanár, 2024. február 26-tól dr. Körösenyi András DSc, egyetemi tanár. A doktori iskola tanácsának 7 tagja van, köztük 5 egyetemi tanár és 2 egyetemi docens. A doktori iskola adminisztrációját Sturm Henrietta ügyvivő szakértő végzi, aki egyben a Politikatudományi Intézet adminisztrációjában is részt vállal.

1.1.2. A doktori iskola törzstagi köre

A doktori iskolának jelen pillanatban 9 törzstagja van, közülük 6 egyetemi tanár, 2 egyetemi docens és 1 kutatóprofesszor, aki DSc fokozattal rendelkező akadémiai nagydoktor. Rajtuk kívül a doktori iskolában 3 emeritus törzstag is van, akik közül Bihari Mihály, a doktori iskola korábbi vezetője és egyben alapítója is.

1.1.3. A doktori iskola oktatói, témakiírói, témavezetői

A doktori iskolában az oktatók száma 36, akik közül 13-an nem állnak foglalkoztatási jogviszonyban az egyetemmel. A témakiírók száma 31, az aktuális témavezetőké 16.

2020. június 1-jén együttműködési megállapodást kötött a doktori iskola az ELKH TK PTI-vel, miszerint együttműködnek a PTI tudományos fokozattal rendelkező munkatársainak a POLDI oktatási tevékenységébe való bevonásában. Ennek elsődleges kerete a PTI kiválasztott munkatársainak a témakiírói megbízása. A fenti megállapodás – a szakmai megalapozottságon és sokszínűségeen kívül – azért is szükséges volt, mert a doktori iskola oktatói és témakiírói gárdája a viszonylag kis létszámú Politikatudományi Intézet oktatói közül kerül ki, ezért a doktori iskola a bővítés mellett döntött.

1.2. A doktori iskola szakmai tevékenysége

1.2.1. A doktori iskolai képzés tartalmát, felépítését, képzési tervét érintő változások

A doktori iskolában a politikatudományi doktori programban folyik a képzés. A képzési tervben – a kétciklusú doktori képzésre 2016/17. tanévtől bevezetett képzési tervek óta – a 2024-es évben komoly, érdemi változtatás történt. A Politikatudományi Doktori Iskola új képzési tervét a Szenátus 2024. június 24-én hagyta jóvá (CLXXII/2024. (VI. 24.) Szen. sz. határozat a Politikatudományi Doktori Iskola képzési tervének elfogadásáról). A képzési terv 2024. szeptember 1-től lépett hatályba.

A képzés nyelve magyar, de lehetőség van külföldi diákok bekapcsolódására az egyéni levelező képzési rend szerint.

1.2.2. A felvételi eljárás tapasztalatai

A Politikatudományi Doktori Iskolában a doktori képzésre jelentkezők száma a járvány okozta visszaesés óta növekedett. 2020-ban mindössze hárman jelentkeztek, akiket felvettünk a képzésbe. 2024-ben 12 jelentkező közül 8 felvételiző került be a politikatudományi doktori programba, mindannyian ösztöndíjas helyre. A 2024-es adatok emelkedést mutatnak az előző évihez képest (2023-ban 7 jelentkező közül 4 felvételiző került be a politikatudományi doktori programba. Közülük 5 ösztöndíjas jelentkezőből 2-t vettünk fel, 2 önköltséges helyre jelentkezőből mindkettő felvételt nyert). A Politikatudományi Doktori Iskola nagy hangsúlyt fektet a magas fokú képzésre, ezért már a felvételi alkalmával erős szűrőt alkalmaz.

Az ösztöndíjas helyekre jelentkezők számának emelkedésében annak hatása jelenik meg, hogy az Egyetemi Doktori Szabályzatból kikerültek az ösztöndíjas hallgatók munkavégzését korlátozó szabályok. Ennek következtében lényegében minden ösztöndíjas hallgatónk végez külső munkát a doktori tanulmányai mellett.

1.2.3. Komplex vizsgák tapasztalatai

2024-ben 6 hallgató tett komplex vizsgát. Egy közülük sajnos sikertelen minősítést kapott a kutatási dokumentációjára, s mivel a pótvizsga lehetőségével nem élt, ezért a Doktori Iskola megszüntette a hallgatói jogviszonyát. Általános tapasztalat, hogy a hallgatók a komplex vizsga előtti négy aktív félévhez képest kevés passzív félévet vesznek igénybe. Néhány kivételtől eltekintve tartják a tanterv javaslatait.

1.2.4. Doktoranduszi teljesítmény

A 2016-tól felvételt nyert hallgatók esetében megállapítható, hogy nagyjából ütemesen haladva kezdik meg a doktori eljárást. A 2024-ben 4 doktori eljárást indítottak, 2 doktori védés megtörtént, abszolutóriumot 1 hallgató szerzett. A doktori eljárás megindítására vonatkozó szigorú határidő enyhítésében azzal tudunk a hallgatók segítségére lenni, hogy ha az eljárás megindításának határidejéig megszerzi az abszolutóriumát és emellett sikeresen lezajlott kutatóhelyi vitával rendelkezik, akkor megfelelő indoklással kérelmet nyújthat be a Tudományági Doktori Tanácshoz a határidő egyszeri meghosszabbításáért.

A doktori értekezések színvonala továbbra is magas.

1.3. A doktori iskola infrastruktúrája

1.3.1. Az oktatás, tanulás, kutatás céljára szolgáló helyiségek, eszközök

A doktori képzésnek nincsenek külön termei, ill. eszközei.

1.3.2. Könyvtár, szakirodalom, informatikai rendszerek

A doktori iskola szakirodalmi bázisát részben a Kar által előfizetett, és a doktoranduszok által is használható adatbázisok jelentik. A szakirodalom beszerzését és egyéb informatikai beszerzéseket,

a hazai és külföldi konferenciákon való részvételt az ÚNKP ösztöndíjas hallgatók a dologi keretük felhasználásával tudták személyesen megoldani. Sajnos a B keret kivezetésre került az ÚNKP átalakításával egyidejűleg (EKÖP). Jelen pillanatban csak a Kar által kínált források állnak rendelkezésre.

1.4. A doktori iskola kapcsolatrendszere

1.4.1. Hazai és nemzetközi együttműködések, tudományos kapcsolatok, nemzetköziesítés

A doktori iskola kapcsolatrendszerének bővítését meglehetősen visszavetette a COVID-19 járvány. A korábbi években szokásos külföldi vendégprofesszorok fogadását sorra kényszerültünk lemondani és a hallgatói utazásokra sem került sor. Az EFOP projekt 2022-es lezárultát követően pedig a forrás is lecsökkent a külföldi utazások finanszírozásának tekintetében.

A hazai együttműködési kapcsolatok megmaradtak (MPTT, ELKH TK PTI).

A doktori iskola kiemelt céljának tekinti, hogy külföldi diákok is részt tudjanak venni a képzésben, ezért a képzéshez szükséges dokumentumok angol nyelvre fordítása megtörtént. Egyelőre elégségesnek ítéli meg a Doktori Iskola Tanácsa a külföldi hallgatók egyéni levelező képzési rendbe történő bevonását.

Az általánosan kötelező tárgyak (Tudományelmélet és tudományfilozófia, Kutatásmódszertan) külföldi hallgató esetében egyéni hallgatói igény alapján angol nyelven is teljesíthetők. A többi tudományos tárgy esetében szintén lehetőség van az angol nyelven történő teljesítésre. A témavezetőink képesek angol nyelven foglalkozni a hozzájuk jelentkező külföldi diákokkal. A doktori iskola számára nem jelent akadályt az angol nyelven vizsgáztató bizottságok felállítása sem.

2. A doktori iskola 2023. évi működésének értékelése

2.1. A doktori iskolai képzés szabályzati háttere

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) 2022. december 20-án hatályba lépett módosítása átszabályozta az idegennyelv-tudásra vonatkozó követelményeket mind a doktori képzésre való felvétel, mind a fokozatszerzés vonatkozásában. Ennek eredményeképpen ezeket a kérdéseket az egyetemi, ill. a kari doktori szabályzatoknak kellett rendezniük. Az új szabályok szerint mind a doktori képzésbe való bemenetkor, mind a kimenetelként, valamint a doktori eljárás megindításához is igazolt középfokú angol nyelvtudást kér a Politikatudományi Doktori Iskola. A nyilvános védés során a jelöltnek angol nyelven is kell prezentációt tartania a disszertáció téziseiről, ezen kívül angol nyelven is kap/kaphat kérdést a Bizottságtól, amelyet szintén angol nyelven kell megválaszolnia. A képzési terv részét képezik a kötelezően angol nyelven teljesítendő tárgyak (pl. publikáció angol nyelven, konferenciárészvétel angol nyelven).

2.2. A doktori iskola minőségbiztosítási politikája

2.3. Minőségbiztosítási feladatok, elért minőségcélok

A kari vezetéssel együttműködve folyamatosan fejlesztjük és bővítjük a doktori képzésre vonatkozó információkat a kari honlapon. 2024-ben is fontos cél volt a hallgatói tájékozódás segítése. Külön tájékoztatók, összefoglalók készülnek, ilyenek pl. az általános tanulmányi tájékoztató; félévente tájékoztató a regisztrációról és a tárgyfelvevételről; van külön összefoglaló felvételiéről, a komplex vizsgáról, a doktori képzés időtartamáról, a doktori értekezések leadási határidejéről (ezt a koronavírus-járvány miatt meghosszabbított jogszabályi határidők szerint többször frissítettük), és külön tájékoztató készült az egyetemi doktori szabályzat terjedelmesebb módosításairól is (ld. <https://www.ajk.elte.hu/doktoriiskola/pol>).

2024-ben a Politikatudományi Doktori Iskola az alábbi minőségbiztosítási célokat monitorozta:

1. A komplex vizsgák tapasztalatainak monitorozása és értékelése

Az elmúlt évek komplex vizsgáinak tapasztalatait értékelte a DI vezetője és a következő megállapításokat tette: Tudományelmélet és Kutatásmódszertan tárgyból egy hallgató kényszerült utóvizsgára, illetve egy hallgatónak a komplex vizsgára benyújtott kutatási dokumentációja - az eddig elvégzett kutatási beszámolója, a résztanulmány és a jövőbeni terveit összefoglaló kutatási terve – nem felelt meg a Doktori Iskola által támasztott követelményeknek. Ezeket a tapasztalatokat a Doktori Iskola Tanácsa megtárgyalta és a következő változtatásokat irányozta elő:

a, a tantárgyi tudást megalapozó kötelező tárgyak felülvizsgálata

A Doktori Iskola Tanácsa megvizsgálta a kötelező tárgyakat és az azokra érkezett hallgatói véleményeket és megállapította, hogy a kötelező tárgyaknak sokkal inkább megalapozniuk kell a kutatási folyamatot, mintsem tantárgyi ismereteket nyújtani politikatudományokból, ezért a Politikatudományi Doktori Iskola által meghatározott kötelező tárgyak listáját módosították. A Tudományelmélet tárgy (új nevén Tudományelmélet és tudományfilozófia I-II), valamint a Kutatásmódszertan tárgy (új nevén Kutatásmódszertan I-II) kisebb módosításokkal kerültek az új képzési tervbe, ezek mellett két új tárgyat vezettek be Elméleti-módszertani irányzatok I-II és Academic writing I-II. címmel. A korábbi képzési tervben szereplő, tantárgyi ismereteket megalapozó kötelező tárgyakat kivezették az új képzési tervből.

b, a témavezetők és hallgatóik aktív kapcsolatának felügyelete a hallgató kutatási tevékenységének előrehaladása érdekében

A Doktori Iskola Tanácsa megvizsgálta a komplex vizsgákra benyújtott kutatási dokumentációkat és megállapította, hogy a témavezetők és a hallgatóik közötti aktív kapcsolat ellenőrzésének kialakítása feltétlenül szükséges.

Ezért az eddig alkalmazott félévente benyújtandó hallgatói beszámoló kötelező mellékleteként bevezetésre került az ún. konzultációs lap, amelyben a témavezető aláírásával igazolja a félév során minimum két konzultáció megtörténtét.

A minőségcél teljesült, 2025/26. tanévre a minőségcél utánkövetése szükséges.

2. A hallgatók oktatásba/kutatásba/kutatócsoportokba való bekapcsolódásának monitorozása és értékelése

A Politikatudományi Intézet, mint kutatóhely oktatói feladatainak és egyéb tudományos erőforrásokat igénylő feladatainak áttekintése alapján, valamint a HUN-REN TK-val kötött együttműködési megállapodás tapasztalatait figyelembe véve a DI vezetője megvizsgálta a fennálló hallgatói oktatói/kutatói mozgásteret és megállapította, hogy szélesebb keretet kell alkalmazni a hallgatói szabadság biztosítása érdekében.

A kérdést a Doktori Iskola Tanácsa megtárgyalta és a következő változtatásokat irányozta elő:

A hallgatók tanulmányaik során szabadon választhassák meg a tanulmányi tervükben, hogy mely kompetenciájukat kívánják fejleszteni (oktatói/kutatói).

A minőségcél teljesült, 2025/26. tanévre a minőségcél utánkövetése szükséges.

3. A kreditértékek monitorozása és értékelése

A DI vezetője saját hatáskörben és hallgatói visszajelzések alapján megállapította, hogy a fennálló kreditrendszer egyensúlytalanságokat tartalmaz, ezért kezdeményezte a Doktori Tanács általi felülvizsgálatát.

A Doktori Iskola Tanácsa megerősítette, hogy a kötelezően teljesítendő 240 kredit megszerzéséhez egy új, arányosabb kreditelosztás megalkotása szükséges az új képzési tervben.

A minőségcél teljesült, 2025/26. tanévre a minőségcél utánkövetése szükséges.

4. Az új típusú akkreditációra való felkészülés

A Doktori Iskolák új típusú akkreditációjára való felkészülés eredményessége érdekében a MAB megújult követelményrendszeréről a TDT elnöke és a titkára 2024. június 17-én konzultációt folytatott az ELTE Minőségirányítási Iroda vezetőjével és referensével. Ennek keretében értékelték a megváltozott minőségirányítási rendszert és meghatározták azokat a pontokat, amelyek a minősegbiztosítási folyamatban átalakítandók.

A fenti pontokat a Doktori Iskola Tanácsa 2024. április 11-i ülésén tárgyalta, valamint elfogadta a képzési terv módosítására tett DI vezetői javaslatot. A Politikatudományi Doktori Iskola új képzési tervét a TDT április 30-án, az EDT június 14-én, a Szenátus pedig 2024. június 24-én jóváhagyta (CLXXII/2024. (VI. 24.) Szen. sz. határozat a Politikatudományi Doktori Iskola képzési tervének elfogadásáról). A képzési terv 2024. szeptember 1-től lépett hatályba.

Az 50 /2025. (III.18) TDT. sz. határozattal jóváhagyott „Az ELTE Politikatudományi Doktori Iskola minőségbiztosítási terve 2025 – 2030” alapján, valamint az ELTE ÁJK minőségbiztosítási rendszerével összhangban az ELTE ÁJK Tudományterületi Doktori Tanácsa a **2025.** évre az alábbi minőségcélokat határozza meg a Politikatudományi Doktori Iskolára vonatkozóan:

ESG 1.2. A képzési program kialakítása és jóváhagyása

1. Az ELTE POLDI képzési tervének monitorozása és értékelése, különös tekintettel a kötelező négy tantárgy értékelésére.
 - Felelős: DI vezető
 - Indikátorok: oktatói beszámolók és hallgatói kérdőívek elemzése
2. Az ELTE POLDI képzési tervének monitorozása és értékelése, különös tekintettel a témavezetők és hallgatóik aktív kapcsolatának felügyeletére.
 - Felelős: DI vezető
 - Indikátorok: konzultációs lapok értékelése
3. Az ELTE POLDI képzési tervének monitorozása és értékelése, különös tekintettel a szabadon választható, kötelezően teljesítendő oktatásban/kutatócsoportban való részvételi arányok értékelésére.
 - Felelős: DI vezető
 - Indikátorok: Politikatudományi Intézet NEPTUN-ból kinyert órarendi adatainak és egyéb tudományos erőforrásokat igénylő beszámolóinak (pl. TDK opponensi közreműködések, bizottsági tagságok) értékelése, valamint a HUN-REN TK beszámolóit a kutatócsoportokban való részvételekről
4. Az ELTE POLDI képzési tervének monitorozása és értékelése, különös tekintettel a kreditrendszer értékelésére.
 - Felelős: DI vezető és DÖK elnök
 - Indikátorok: mivel hosszabb távon kifutó folyamat, egyelőre évenként elvégzendő feladat a féléves hallgatói beszámolók összegyűjtése és a DÖK képviselőivel együtt annak monitorozása.

ESG 1.3. Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

5. A komplex vizsgák tapasztalatainak elemzése és értékelése.
 - Felelős: DI vezető
 - Indikátorok: a szakmai tárgyak értékelése és a hallgatói tapasztalatok összegyűjtése

ESG 1.4. A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése, a fokozat odaítélése

6. A felvételi tapasztalatok és eljárás értékelése, utánkövetése.

- Felelős: DI vezető
- Indikátorok: POLDI Felvételi Bizottság beszámolóján alapuló értékelés megküldése a TDT számára, amelyet az előző évek tapasztalatainak összehasonlító elemzésével egészít ki.

ESG 1.5. Oktatók

7. A témavezetőkre vonatkozó hallgatói adatok elemzése (az oktató doktoranduszainak száma, közülük abszolutóriumot szerzettek száma, közülük fokozatot szerzettek száma, lemorzsolódások)

- Felelős: DI elnök
- Indikátorok: ODT adatbázis elemzés

Budapest, 2025. március 31.

Prof. Dr. Körösenyi András sk.
elnök

Melléklet

Doktori képzés 2024. évi létszámai

A doktori képzésben részt vevő hallgatók létszámadatai:

2023/2024. tanév tavaszi félév:

Doktori iskola	Szervezett képzés	Egyéni képzés	Ösztöndíjas képzés	Önköltséges képzés	ÖSSZESEN
Politikatudományi DI	18	0	14	4	18

Finanszírozás (önköltség, illetőleg ösztöndíj)

2024/2025. tanév őszi félév:

Doktori iskola	Szervezett képzés	Egyéni képzés	Ösztöndíjas képzés	Önköltséges képzés	ÖSSZESEN
Politikatudományi DI	22	0	19	3	22

Finanszírozás (önköltség, illetőleg ösztöndíj)

Abszolutóriumot szerzettek száma a 2024. naptári évben:

Doktori iskola	Abszolutóriumot szerzettek száma
Politikatudományi DI	1

Doktori fokozatszerzési eljárásra vonatkozó adatok a 2024. naptári évben:

Doktori iskola	Fokozatszerzési eljárást kezdeményezők száma	Honosítási eljárást kezdeményezők száma	Fokozatot szerzettek száma	Honosítottak száma
Politikatudományi DI	4	0	2	0

ÚNKP/EKÖP-ösztöndíjban részesülő száma 2024-ben:

Doktori iskola	Doktorandusz		Doktorjelölt	
	2023/24	2024/25	2023/24	2024/25
Politikatudományi DI	2	1	0	1